

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ CENTRA ZA PRUŽANJE PRAVNE POMOĆI ZA 2025. GODINU

Pregled rada Centra za pružanje besplatne pravne pomoći građanima u borbi protiv korupcije sa statističim pokazateljima o pokrenutim predmetima, pregledom predmeta po oblastima sa primjerima djelovanja i pregledom zagovaračkih aktivnosti u 2025. godini.

Banja Luka, 2026.

Sažetak	3
Pregled ključnih postignuća iz 2024. godine	3
Kontekst djelovanja	4
Misija, vizija i uloga Centra za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije	5
Statistički pregled	5
Pregled predmeta po oblastima	10
PRAVOSUĐE (36 predmeta).....	10
OBRAZOVANJE (33 predmeta).....	10
ZDRAVSTVO (26 predmeta).....	12
DRŽAVNA UPRAVA (166 predmeta).....	13
SUKOB INTERESA (26 predmeta)	14
PRISTUP INFORMACIJAMA (23 predmeta)	15
POLICIJA (6 predmeta).....	16
Ključni izazovi i lekcije	16
Zaključak	17

Sažetak

Centar za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije Transparency International u Bosni i Hercegovini (ALAC) osnovan je krajem 2003. godine i usmjeren je na pružanje besplatne pravne pomoći građanima u borbi protiv korupcije.

Cilj Centra je dati praktične i korisne pravne savjete, ali i pratiti rad nadležnih institucija, naročito u slučajevima koji se odnose na korupciju. Na ovaj način građanima se pružaju alternativni načini borbe protiv korupcije i sva pravna sredstva koja im stoje na raspolaganju.

Pregled ključnih postignuća iz 2025. godine

U 2025. godini Centar za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije Transparency International u BiH postupao je u **364 nova predmeta**, od kojih je 16 predmeta pokrenuto na inicijativu TI BiH, dok se u preostalih 348 predmeta postupalo na osnovu prijave/predstavki građana.

Putem besplatne telefonske linije 0800 55555 odgovoreno je na 1027 poziva građana koji su se informisali o mogućnostima pružanja pravne pomoći, te prijavljivali različita koruptivna postupanja. Novinari su tokom 2025.g. 57 puta zatražili i dobili besplatnu pravnu pomoć Centra.

Takođe, na zvaničnoj web stranici www.ti-bih.org kontinuirano se objavljuju presude sudova iz cijele Bosne i Hercegovine koje se odnose na pravo na slobodu pristupa informacijama.

Centar je tokom 2025. godine pokrenuo 24 upravna spora zbog kršenja odredbi Zakona o

slobodi pristupa informacijama. Istovremeno, 24 upravna spora koji su pokretani proteklih godina riješena su tokom 2025.g. u korist Centra, dok su u 12 predmeta tužbeni zahtjev/vanredni pravni lijek odbijeni, nakon čega je pokretana dalja pravna zaštita.

Zahvaljujući konkretnim pravnim postupcima građani BiH i istraživački novinari došli su u posjed brojnih informacija koje su im bile nedostupne. 9 tužbi sastavljeno je za stranke Centra (novinare, aktiviste, građane), te su nadležni sudovi donijeli **4 presude u korist stranaka**. U 2025.g. upućene su **4 apelacije Ustavnom sudu BiH**, dok su 3 apelacije sastavljane za stranke Centra.

Jedna aplikacija upućena je Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu i ista je ušla u postupak razmatranja. Takođe, Evropski sud uzeo je u razmatranje i aplikaciju koju su pravni savjetnici Centra za pružanje pravne pomoći Transparency International BiH sastavili za stranku kojoj se pruža pravna pomoć duži niz godina.

Kao i prethodnih godina najveći broj prijava u 2025.g., njih 151 se odnosila na **sektor državne uprave**, zatim slijedi 36 prijava u oblasti pravosuđa, 31 vezana za sukob interesa, 28 prijava koje se odnose na obrazovanje i 21 na pristup informacijama.

Po predstavkama Centra koje su se odnosile na kršenja ljudskih prava Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine donijela je

PREGLED RADA CENTRA ZA PRUŽANJE PRAVNE POMOĆI U BORBI PROTIV KORUPCIJE TRANSPARENCY INTERNATIONAL U BIH U 2025. GODINI

2 preporuke. Nadležnim tužilaštvima podnesene su 2 krivične prijave za koruptivna krivična djela.

Kontekst djelovanja

Izazovi, negativni ili pozitivni trendovi iz okruženja koji su mogli ili su uticali na rad Centra i organizacije

Centar za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije suočavao se i u 2025. godini sa izazovima koji su uticali na rad. Političke prepreke i složeno državno uređenje i dalje otežavaju efikasnu borbu protiv korupcije.

Početak 2025. godine dodatni izazov za rad organizacija civilnog društva predstavljalo je smanjenje ili ukidanje finansijske podrške pojedinih međunarodnih donatora, što je značajno uticalo na kapacitete i održivost brojnih nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini, uključujući i organizacije koje pružaju podršku građanima u oblasti borbe protiv korupcije.

Negativan uticaj na institucionalno okruženje imali su i zastoji u radu vlasti u Republici Srpskoj, održavanje prijevremenih predsjedničkih izbora,

kao i političke blokade na nivou Bosne i Hercegovine, što je dodatno usporilo reformske procese i funkcionisanje institucija.

U Federaciji Bosne i Hercegovine problem i dalje predstavlja nedostatak adekvatne zaštite prijavitelja korupcije, što može obeshrabriti građane da prijave koruptivne radnje. Istovremeno, proces evropskih integracija i preporuke međunarodnih organizacija nastavljaju vršiti pritisak na vlasti da unaprijede mehanizme borbe protiv korupcije, što može pozitivno uticati na rad Centra.

Neusvajanje Zakona o sukobu interesa u Federaciji Bosne i Hercegovine, već duži niz godina onemogućava sankcionisanje brojnih slučajeva identifikovanih sukoba interesa.

Tokom 2025. godine, Centar je zabilježio smanjenje broja prijava korupcije sa 391 na 364 (oko 6,9%), dok je broj poziva građana opao sa 1693 na 1027 (oko 39,3%). Mogući uzroci pada broja poziva na besplatnu liniju su društveni i politički događaji koji su obilježili 2025.g. koji odvrću pažnju javnosti od prijavljivanja

korupcije, u kombinaciji sa manjom promocijom ovog kanala komunikacije sa građanima.

Pored pružanja pravne pomoći, Centar je i u 2025. godini nastavio sa aktivnim predlaganjem institucionalnih reformi i poboljšanjem zakonskih rješenja u oblasti antikorupcijske politike, u saradnji s nadležnim institucijama i uzimajući u obzir povratne informacije građana.

Uprkos izazovima, Centar ostaje posvećen svom cilju. pružanju podrške građanima i zagovaranju za transparentnije i odgovornije društvo.

Misija, vizija i uloga Centra za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije

Centar za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije Transparency International u Bosni i Hercegovini (ALAC) osnovan je krajem 2003. godine i usmjeren je na pružanje besplatne pravne pomoći građanima i pravnim licima. Cilj Centra je dati praktične i korisne pravne savjete svim licima koja se obrate TI BiH, ali i pratiti rad nadležnih institucija, naročito u slučajevima koji se odnose na korupciju.

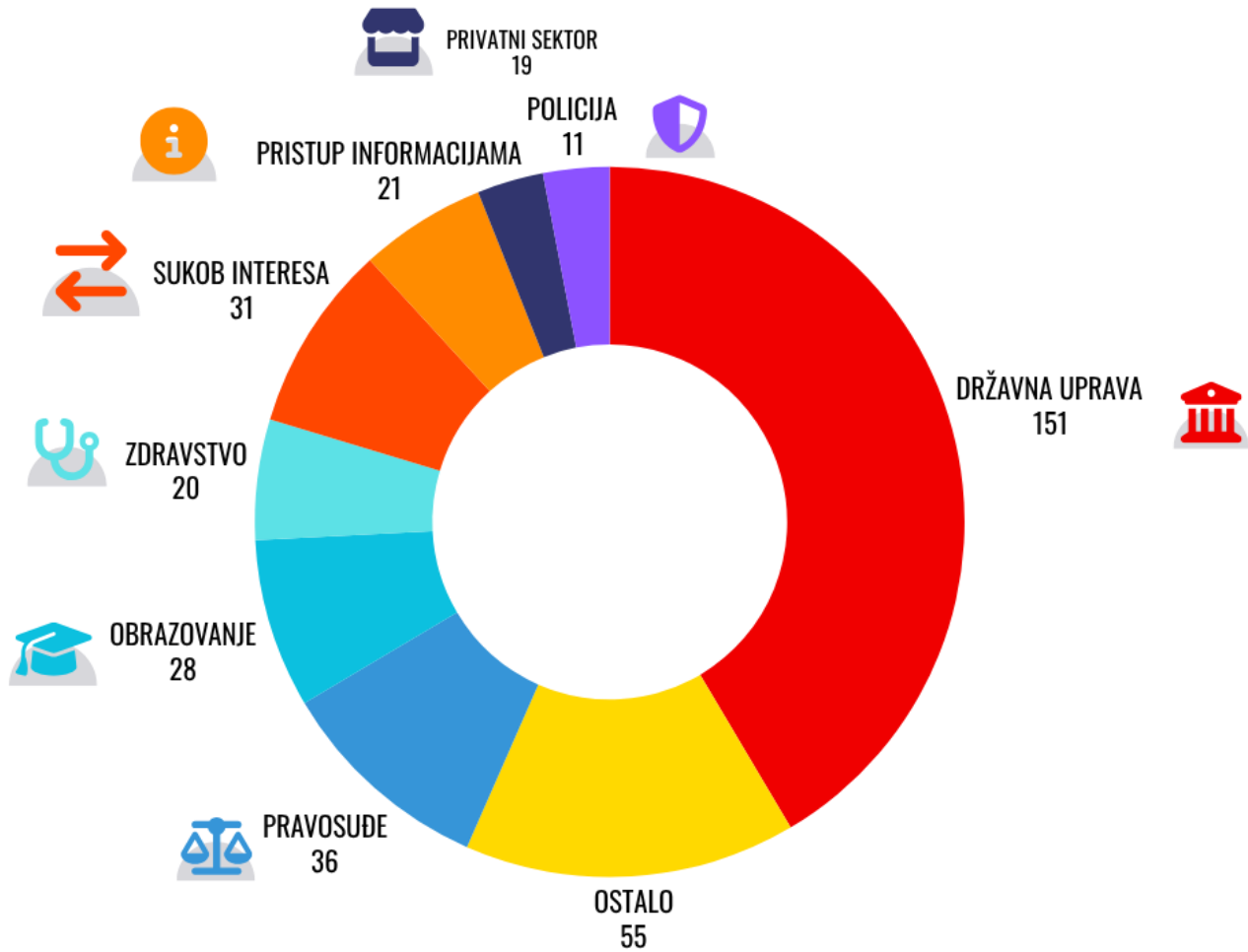
Na ovaj način građanima se pružaju alternativni načini borbe protiv korupcije i sva pravna sredstva koja im stoje na raspolaganju. Aktivnim praćenjem rada postupajućih organa ne dopušta se da eventualno protivpravno i samovoljno ponašanje prođe neopaženo.

Centar za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije radi i na iznalaženju odgovarajućih institucionalnih reformi i kvalitetnijih zakonskih rješenja u oblasti antikorupcijske politike, saradjujući sa predstavnicima vlasti, ali imajući prevashodno u vidu primjedbe i prijedloge na

rad institucija koje mu građani svakodnevno šalju.

Pružanje pravne pomoći daje mogućnost građanima koji su žrtve korupcije da ispune i zaštite svoja prava koja su ugrožena kao posljedica korupcije.

Statistički pregled

KATEGORIJE	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Ukupan broj prijava po kategorijama za sve godine
PRAVOSUĐE	22	21	10	19	23	26	31	29	23	24	13	29	38	36	36	380
OBRAZOVANJE	15	25	31	17	14	30	25	17	8	10	30	21	25	33	28	329
ZDRAVSTVO	9	6	20	5	14	8	14	10	6	22	27	14	16	26	20	217
POLICIJA	7	7	5	9	5	12	11	8	7	7	13	4	6	6	11	118
PRIVATNI SEKTOR	10	16	10	13	4	13	6	10	10	12	21	10	21	19	11	186
IMOVINSKO-PRAVNI	12	20	8	10	6	0	2	0	0	0	0	0	0	1	2	61
DRŽAVNA UPRAVA	32	40	38	55	98	86	129	100	92	137	112	137	135	166	151	1508
SUKOB INTERESA	7	10	7	6	1	3	11	3	6	6	19	32	30	26	31	198
PRISTUP INFORMACIJAMA	18	18	15	9	10	18	18	14	9	6	17	10	19	23	21	225
POREZI/FINANSIJE/CARINE	8	5	8	3	3	4	0	0	0	1	0	1	0	0	0	33
GRADEVINARSTVO/URBANIZAM	11	11	9	5	12	0	6	10	3	0	4	6	0	0	0	77
OSTALO	19	29	14	30	13	16	22	9	9	16	9	38	27	55	53	359
UKUPAN BROJ PRIJAVA PO KATEGORIJAMA NA GODIŠNJEM NIVOU	170	208	175	181	203	216	275	210	173	241	265	302	317	391	364	3691

BROJ NOVIH predmeta	364
Broj predmeta koje je pokrenuo TI BIH	16
Ukupan broj pisanih pravnih savjeta za stranke	224
Ukupan broj poslatih dopisa Centra ka institucijama u BiH	294
Poziva na besplatnu telefonsku liniju 0800 55555	1027

POL PRIJAVIOCA	
Muški	143
Ženski	74
TI BiH predmet	16
Pravna lica	30
Anonimno	101
Ukupno	364

GODIŠTE PRIJAVIOCA	
< 24	11
24 - 39	117
40 - 54	87
+ 55	38
Nepoznat	11
Ukupno	364

PRIJAVE NA SEKTORE	
Pravosuđe	36
Obrazovanje	28
Zdravstvo	20
Policija	11
Privatni sektor	11
Državna uprava	151
Imovinsko-pravni	2
Sukob interesa	31
Porezi/finansije/carine	0
Pristup informacijama	21
Izbori	2
Kategorija ostalo	51
Građevinarstvo/urbanizam	0

NIVO NADLEŽNOSTI PRIJAVA	
Državni	55
Entitetski	189
Kantonalni	79
Lokalni	41
Nepoznat	/

STATUS PRIJAVIOCA SA SLUČAJEM	
Žrtva	105
Svjedok	208
Zviždač	35
Nepoznat	/
Drugo (TI BIH)	16

PREGLED RADA CENTRA ZA PRUŽANJE PRAVNE POMOĆI U BORBI PROTIV KORUPCIJE TRANSPARENCY INTERNATIONAL U BIH U 2025. GODINI

Pregled predmeta po oblastima

PRAVOSUĐE (36 predmeta)

U toku 2025.g. TI BiH je postupao u 36 predmeta koji su se odnosili na rad pravosudnih institucija i postupanja nosilaca pravosudnih funkcija. Građani su najčešće prijavljivali **nepostupanje tužilaštava po podnesenim krivičnim prijavama**, dugo trajanje postupaka pred pravosudnim institucijama, te dostavljali informacije da pojedini nosioci pravosudnih funkcija ne ispunjavaju propisane uslove za obavljanje funkcija.

Postupajući po anonimnoj prijavi u kojoj je izražena **sumnja da je nosilac pravosudne institucije nadležnom ministarstvu dostavio potvrdu neistinitog sadržaja** na osnovu koje je položio pravosudni ispit, TI BiH se obraćao ministarstvu i tražio da se odobri pristup potvrdi o radnom iskustvu na osnovu koje je

nosilac pravosudne funkcije polagao pravosudni ispit.

Ministarstvo je odbilo pristup traženoj informaciji zbog čega je pokrenut upravni spor pred nadležnim sudom.

Nakon što je odbornik SNSD u Skupštini grada Derventa osuđen na 15 mjeseci zatvora zbog zloupotrebe službenog položaja, TI u BiH se obraćao Osnovnom sudu u Derventi radi provjere navoda o **malverzacijama** vezanim za upućivanje osuđenog lica na izdržavanje kazne zatvora, nakon čega je navedeno lice upućeno na izdržavanje kazne zatvora.

U 2025. godini, TI BiH je prijavio potencijalni sukob interesa u konkursnoj komisiji za izbor direktorice Sekretarijata VSTV-a. Član komisije, Željko Bogut, bio je sekretar u Ministarstvu pravde, dok je izabrana kandidatkinja, Ivana

Zovko-Planinić, bila šefica kabineta u istom ministarstvu. TI BiH je ukazao na mogućnost pristrasnosti i apelovao da se ova okolnost uzme u obzir pri imenovanju.

TI BiH je zatražio kopije zapisnika komisije i uputio informacije relevantnim institucijama, te isticao obavezu izbjegavanja sukoba interesa. Iako je kandidatkinja imenovana, postupak jasno pokazuje značaj uloge TI BiH u praćenju integriteta nosilaca ključnih pravosudnih institucija.

Sud Bosne i Hercegovine u 2025.g. usvojio je tužbu TI u BiH koja je podešena zbog odbijanja Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine da odobri pristup zvaničnoj verziji Nacrta Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine, propisa koji bi trebao da reguliše rad jedne od najviših pravosudnih institucija u državi. **Nacrt zakona nije bio objavljen na web platformi eKonsultacije, te je javnost bila onemogućena da da komentare na ovaj propis.**

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine odbilo je objaviti Nacrt Zakona o Sudu BiH čak i nakon donošenja presude u korist Transparency International u BiH, zbog čega je pokrenut novi upravni spor.

Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona donijelo je naredbu o nesprovođenju istrage protiv Mijatović Ivane protiv koje je TI BiH podnosio krivičnu prijavu jer je kao odgovorno lice, ministar Ministarstva za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona, ne obavivši svoje službene dužnosti, pribavila korist drugom licu u vidu sprečavanja sprovođenja disciplinskog postupka protiv tog lica.

Kantonalno tužilaštvo je dostavilo samo obavijest da je donesena naredba o obustavi istrage, bez da je uz obavijest dostavilo naredbu kako bi se TI BiH upoznao sa sadržajem iste s ciljem pripreme argumentacije za izjavljivanje pritužbe.

TI BiH je nastojao doći u posjed ove naredbe međutim, **pristup istoj je odbijen**, te je pokrenut upravni spor pred nadležnim sudom.

Iako nije ostvaren uvid u naredbu, Federalnom tužilaštvu Federacije BiH podnesena je pritužba na odluku Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona.

OBRAZOVANJE (28 predmeta)

28 predmeta odnosio se na oblast obrazovanja, odnosno na koruptivne aktivnosti u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama. Najviše predstavljeni odnosili se na nezakonitosti u vezi sa sprovođenjem konkursa za zapošljavanje nastavnog kadra u osnovnim i srednjim školama.

Okružni sud u Banjaluci usvojio je tužbu TI BiH, te poništio odluku JU Gimnazija Banjaluka kojom je onemogućen pristup Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u ovoj školskoj ustanovi, koji je tražen radi provjere navoda o nepravilnostima u zapošljavanju nastavnog kadra u ovoj školi.

U konkretnom slučaju prosvjetni inspektor konstatovao je da direktor JU Gimnazija Banjaluka nije postupio u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju i vaspitanju RS jer je aktivu direktora podnesen netačan podatak o

potrebi za prijemom u radni odnos nastavnika na određeno radno vrijeme, ali nije naložio školi da poništi konkurs.

TI BiH se tokom 2025.g. obraćao Instituciji ombudsmana za ljudska prava BiH te skrenuo pažnju na odredbe Odluke o načinu utroška novčanih sredstava utvrđenih budžetom HNK za 2024.g. za Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta sa pozicije "grant za mlade- implementacija mjera iz strategije za mlade, kojima je predviđena dodjela novčana sredstva dodijeliti studentima dodiplomskih i master studija isključivo sa prebivalištem u Mostaru.

TI BiH je predložio **otklanjanje diskriminacije**, na način da se pravo na novčanu nagradu omogući svim studentima dobitnicima rektorovih i dekanovih/voditeljevih nagrada Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru i Sveučilišta u Mostaru u akademskoj 2022.-2023. godini bez obzira gdje im je prebivalište.

ZDRAVSTVO (20 predmeta)

U toku 2025. godine 20 predmeta se odnosilo na prijave koruptivnih radnji u oblasti zdravstva. Najčešće su prijavljivane nepravilnosti u postupcima zapošljavanja u zdravstvenim ustanovama, zatim prijave na postupke imenovanja rukovodilaca, poništavanje objavljenih konkursa, te netransparentnost u postupcima prijema volontera u zdravstvenim ustanovama.

Transparency International BiH je dobio upravni spor protiv ZU Dom zdravlja Bosanski Petrovac, čime je **osiguran pristup Pravilniku o radu i sistematizaciji radnih mjesta u ovoj zdravstvenoj ustanovi.**

Ovaj interni akt godinama nije bio dostupan zaposlenima, zbog čega nisu imali mogućnost da se upoznaju sa svojim pravima i obavezama. Nakon postupanja TI u BiH, zaposlenima je konačno omogućen pristup ovom pravilniku, čime je unaprijeđena transparentnost rada ustanove i omogućeno bolje informisanje zaposlenih o njihovom radno-pravnom statusu.

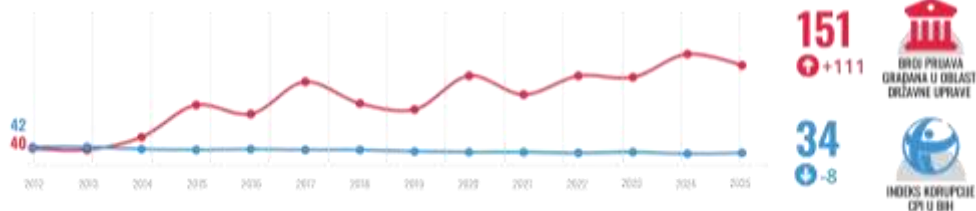
Postupajući po prijavi TI BiH, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove izvršila je inspeksijski nadzor u ZU Dom zdravlja Bosanski Petrovac, kojim je utvrđeno da je lice koje je **prethodno penzionisano i dalje bilo radno angažovano bez odgovarajućeg ugovora**, čime je ustanova izbjegavala raspisivanje javnog konkursa za prijem novog radnika.

Zbog utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti u oblasti radnih odnosa, inspekcija je predmet prosljedila Kantonalnom tužilaštvu Unsko-sanskog kantona na dalje postupanje.

Pacijenti koji su se liječili u privatnoj zdravstvenoj ustanovi Northwestern Medical IVF Center u Sarajevu obratili su se TI BiH nakon što je ustanova iznenada zatvorena u oktobru 2025. godine, pri čemu je njihov **biološki materijal ostao nedostupan i zadržan u prostorijama ustanove**, protivno njihovoj volji i važećim ugovorima.

TI BiH je odmah reagovao, uputivši dopis Federalnom ministarstvu zdravstva i zahtijevajući hitno postupanje u cilju zaštite prava pacijenata. Budući da Ministarstvo nije odgovorilo ni na upite pacijenata ni na dopis TI BiH, pokrenuta je procedura po žalbi zbog „ćutanja uprave“.

ODNOS PRIJAVA GRAĐANA CENTRU ZA PRUŽANJE PRAVNE POMOĆI U OBLASTI DRŽAVNE UPRAVE I INDEKSA PERCEPCIJE KORUPCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

151
+111

BROJ PRIJAVA
GRAĐANA U OBLASTI
DRŽAVNE UPRAVE

34
-8

INDEKS KORUPCIJE
CPI U BIH

DRŽAVNA UPRAVA (151 predmet)

Kao i prethodnih godina najveći broj prijava u 2025.g., njih 151 se odnosilo na **sektor državne uprave**. U ovu oblast spadaju pritužbe na sve institucije u BiH na svim nivoima vlasti, državnom, entitetskom, lokalnom, kao i prijave koje se odnose na javna preduzeća i javne ustanove.

Značajan je broj prijava koje dostavljaju tzv. zviždači, a odnose se na namještene postupke zapošljavanja, nepotizam, kršenje radnih prava, mobing i dr. TI BiH je Federalnom ministarstvu pravde uputio **prijedloge i komentare na Nacrt zakona o prijaviteljima nepravilnosti u FBiH** kako bi se Nacrt Zakona dodatno poboljšao i unaprijedio, te u budućnosti osigurala efikasna pravna zaštita prijaviocima nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ministarstvu pravde BiH upućeni su prijedlozi za usklađivanje planiranog Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH sa međunarodnim pravnim okvirom koji se odnosi na konkretnu

oblast. Prijedlozi su se odnosili na pravo “zviždača” na izbor da nepravilnosti prijave unutar institucije ili van nje, uključujući mogućnost obraćanja medijima, bez straha od odmazde, otklanjanje mogućnosti preispitivanja “dobre vjere”, te osiguranja efikasnog postupanje institucija u situacijama kada “zviždači” trpe štetne posljedice.

TI BiH je **podnio krivičnu prijavu Posebnom odjelu Federalnog tužilaštva FBiH i Vrhovnog suda FBiH (POSKOK)** protiv službenih lica u Vladi Federacije BiH, Federalnom ministarstvu rada i socijalne zaštite, Vladi USK i Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne zaštite USK, zbog sumnje u zloupotrebu službenog položaja, jer su bez pravnog osnova poništila već okončanu proceduru izbora i imenovanja članova Upravnog odbora Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Naime, prvobitno je objavljen javni oglas i proveden postupak izbora i imenovanja kandidata na pozicije članova Upravnog odbora Federalnog zavoda, međutim nekoliko mjeseci nakon imenovanja Vlada je donijela odluku da se poništi već okončana procedura izbora i

imenovanja bez navođenja razloga za poništenje.

Postupajući po prigovoru TI BiH, Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine je, nakon provedenog postupka, **utvrdio da imenovanje direktora JU Centar za kulturu Goražde nije izvršeno u skladu sa Zakonom** o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH, te je ustanovi uputio preporuku da postupak imenovanja sprovede u skladu sa zakonom.

Načelnik Općine Centar Sarajevo **izmijenio je odredbe Pravilnika o evidenciji nekretnina Općine Centar Sarajevo**. Izmjena je uslijedila nakon što je TI u BiH utvrdio da je Pravilnik u neskladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama Federacije BiH, jer je propisivao da evidencija nekretnina koju vodi Općina nije javni registar. TI BiH je saznanja podijelio sa Institucijom ombudsmana, koja je utvrdila povredu prava i izdala preporuku načelniku općine Centar Sarajevo.

Evropski sud za ljudska prava uzeo je u razmatranje aplikaciju koju su pravni savjetnici Centra za pružanje pravne pomoći TI u BiH sastavili za stranku M.Ž koja već duži niz godina uprkos brojnim sudskim odlukama ne uspijeva da zasnuje radni odnos u jednom organu uprave.

SUKOB INTERESA (31 predmet)

Broj predmeta koji se odnose na sukob interesa u 2025.g. povećan je za 19,3% u odnosu na prošlu godinu. Građani, pa čak i javni zvaničnici sve više se obraćaju TI BiH i traže konsultacije u

vezi sa tumačenjem odredbi zakona o sukobu interesa na različitim nivoima vlasti.

Na osnovu identifikovanih slučajeva potencijalnog sukoba interesa TI BiH **je proslijedio 13 prijava komisijama za sukob interesa i drugim nadležnim institucijama**. Nalazi su obuhvatili nezakonita imenovanja, nespojive funkcije, prikrivene veze javnih funkcionera sa političkim strukturama, višestruke funkcije i koncentraciju moći, nepostupanje komisija nadležnih za sukob interesa.

Centralna izborna komisija postupajući po prijavi Transparency International u BiH **oduzela mandat izabranom predstavniku/odborniku Općinskog vijeća u Bosanskom Petrovcu Nemanji Davidoviću** koji je istovremeno obavljao funkciju savjetnika predsjednika Republike Srpske.

Nakon prijave Transparency International u BiH član nadzornog odbora JP Nacionalni park "Una" Jasmin Dervića koji je istovremeno obavljao funkciju izabranog predstavnika/vijećnika u Gradskom vijeću Grada Cazin **podnio je ostavku** na poziciju izabranog predstavnika.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nakon prijave TI u BiH **oduzela mandat predsjedniku Skupštine opštine Gacko Rajku Papoviću** zbog obavljanja nespojivih funkcija, s obzirom na to da je i savjetnik predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika.

Postupajući po prijavi TI BiH-a Komisija za odlučivanje o sukobu interesa u institucijama na nivou BiH **pokrenula je postupak protiv Marije Ćosić** koja istovremeno obavlja javnu funkciju savjetnika izabranog lica Marinka Čavare, poslanika u Predstavničkom domu Parlamentarne Skupštine Bosne i Hercegovine,

odnosno zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, te javnu funkciju izabranog dužnosnika vijećnika u Općinskom vijeću Općine Busovača.

Komisije za odlučivanje o sukobu interesa u institucijama na nivou Bosne i Hercegovine **pokrenula je postupak** po prijavi TI BiH kojom je ukazano da Robert Vidović istovremeno obavlja javnu funkciju generalnog sekretara Vijeća ministara BiH, te javnu funkciju člana Upravnog odbora Agencije za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini što predstavlja kršenje odredbi Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.

Postupajući po prijavi TI BiH-a Komisija za odlučivanje o sukobu interesa u institucijama na nivou BiH **pokrenula je postupak protiv Nikole Čiče** koji istovremeno obavlja izvršnu funkciju direktora Agencije za antidoping kontrolu BiH te predsjednika udruženja Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“ koje je u 2023. godini finansirano iz budžeta Federacije BiH u iznosu većem od 10.000 KM što predstavlja kršenje Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.

TI BiH je zatražio očitovanje Etičke komisije Parlamenta FBiH, zbog novih ugovora dodijeljenih firmama porodice Isak.

Preduzeće DHD d.o.o. Zenica, u vlasništvu supruge federalnog zastupnika Arnela Isaka, nastavlja da dobija unosne poslove iz budžeta, uprkos zabranama iz važećeg Zakona o sukobu interesa u organima vlasti FBiH.

PRISTUP INFORMACIJAMA (21 predmet)

Tokom 2025.g. obrađen je 21 predmet koji se odnosio na ograničavanje pristupa informacijama. Centru su se najčešće obraćali novinari, građani, te zaposleni u javnim organima i ustanovama koji su imali poteškoće da ostvare pristup određenim informacijama.

U 2025.g. 9 tužbi i 3 apelacije sastavljene su za stranke Centra (novinare, aktiviste, građane), te su nadležni sudovi donijeli 4 presude u korist stranaka, dok su preostali postupci još u toku. **Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je po prijedlogu TI BiH uvrstilo 28. Septembar (Međunarodni dan slobode pristupa informacijama) i 9. Decembar (Međunarodni dan borbe protiv korupcije) u Program obilježavanja značajnih datuma iz oblasti ljudskih prava za 2025.g.**

Centar za pružanje pravne pomoći je tokom 2025.g. **pokrenuo 24 upravna spora zbog kršenja odredbi Zakona o slobodi pristupa informacijama**. Tokom godine 24 upravna spora koji su pokretani proteklih godina riješeno je u korist Centra, dok su u 12 predmeta tužbe/zahtjevi za vanredno preispitivanje sudskih odluka odbijeni, nakon čega je pokretana dalja pravna zaštita.

Evropski sud za ljudska prava BiH obavijestio je Transparency International BiH da je uzet u razmatranje predmet vezan za **onemogućavanje pristupa informacijama od strane Federalnog ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata**.

TI BiH je Skupštini Brčko distrikta dostavio komentare na Nacrt Zakona o slobodi pristupa informacijama Brčko distrikta, te ukazao na brojne manjkavosti u Nacrtu zakona koje su suprotne međunarodnim standardima i koje građanima uskraćuju ustavom garantovano pravo na žalbu čime im se nameću dodatni troškovi pred sudom.

Transparency International BiH je potom zatražio je od Skupštine Brčko distrikta BiH da uputi na javnu raspravu nacrt Zakona o slobodi pristupa informacijama kako bi se unaprijedile odredbe, zaštitila prava građana i omogućilo uključivanje šire zainteresovane javnosti. Skupština je donijela odluku da se javna rasprava održi 17. juna 2025.

Predstavnici TI BiH uzeli su aktivno učešće u javnoj raspravi te su ukazali na značaj omogućavanja prava na izjavljivanje žalbe u situacijama kada javni organi odbiju pristup informacijama, kao i na potrebu za unapređenjem drugih pravnih instituta u Nacrtu zakona.

Istovremeno pružena je pravna podrška novinarima u vidu pravnog formulisanja komentara na Nacrt zakona.

Određeni broj prijedloga i komentara su usvojeni, te **je Brčko distrikt dobilo zakon kojim je garantovano pravo na žalbu u slučaju odbijanja zahtjeva za pristup informacijama.**

POLICIJA (11 predmeta)

U 2025. godini Centar je postupao u 11 predmeta koji su se odnosili na rad policijskih organa, što je **povećanje za oko 83,3 %**. Građani su najčešće prijavljivali nepotizam prilikom sprovođenja javnih konkursa za odabir

policijskih službenika, zloupotrebe ili prekoračenja policijskih ovlaštenja, neprofesionalno postupanje policijskih službenika prema građanima, te primjenu sile.

Postupajući po predstavi stranke, u vezi sa prijavom dostavljenom tužilaštvu kojom je ukazano na moguće nepravilnosti u provođenju javnog konkursa za prijem mlađeg policijskog inspektora, TI u BiH je tražio informacije od Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu o postupcima preduzetim **protiv policijskog komesara nadležnog ministarstva unutrašnjih poslova**, koji je navodno nezakonito postupao pri sprovođenju konkursa na kojem je jedan od izabranih kandidata bio njegov sin. Kantonalno tužilaštvo dostavilo je informacije da je preduzelo aktivnosti na provjeri navoda.

Ključni izazovi i lekcije

Tokom 2025. godine rad Centra bio je pod snažnim uticajem političkog i institucionalnog okruženja u Bosni i Hercegovini. Složeno državno uređenje, česte političke blokade i zastoji u radu institucija usporavali su postupanje nadležnih organa i otežavali ostvarivanje prava građana.

Prijevremeni predsjednički izbori u Republici Srpskoj, kao i blokade na nivou Bosne i Hercegovine, dodatno su doprinijeli usporavanju reformskih procesa i smanjenju institucionalne efikasnosti.

I dalje je prisutan ozbiljan problem **nedovoljne transparentnosti institucija**, posebno u oblasti zapošljavanja, imenovanja, upravljanja javnim resursima i pristupa informacijama. Veliki broj upravnih sporova i apelacija pokazuje da

institucije često uskraćuju informacije ili postupaju suprotno zakonskim obavezama, zbog čega je neophodna sudska zaštita.

Pozitivna lekcija iz 2025. godine jeste da strateško i uporno korištenje pravnih mehanizama daje rezultate. Brojne presude u korist Centra i njegovih stranaka, **prihvaćeni prijedlozi zakonskih izmjena** i pokrenuti postupci pred nadležnim organima potvrđuju da institucionalni pritisak i pravna argumentacija mogu dovesti do konkretnih promjena.

Takođe, primjetan je rast interesovanja građana i javnih funkcionera za pitanja sukoba interesa, što ukazuje na jačanje svijesti o značaju integriteta u javnom sektoru. Istovremeno, povećan broj prijava iz oblasti policije pokazuje potrebu za dodatnim nadzorom i unapređenjem profesionalnih standarda u ovom sektoru..

Istovremeno, rezultati ostvareni kroz upravne sporove, apelacije, pokrenute postupke i prihvaćene zakonodavne inicijative pokazuju da pravna borba daje konkretne rezultate. Svaka dobijena presuda, svaka izmjena propisa i svaka pokrenuta institucionalna odgovornost predstavlja korak ka većoj transparentnosti i odgovornosti javne vlasti.

Centar za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije ostaje posvećen pružanju besplatne, stručne i sigurne pravne podrške svim građanima koji se suočavaju sa korupcijom, zloupotrebama ili uskraćivanjem prava.

Naš tim pravnih savjetnika pruža besplatnu savjetodavnu pravnu pomoć, a obratiti nam se mogu anonimno i sigurno pozivom na besplatni broj **0800 55555**, kontaktom na e-mail **centar@ti-bih.org** ili poštanskim putem na adresu **Krfska 64e u Banja Luci**.

Zaključak

Godišnji izvještaj za 2025. godinu potvrđuje da su problemi netransparentnosti, sukoba interesa, nezakonitih imenovanja i ograničavanja pristupa informacijama i dalje duboko ukorijenjeni u različitim sektorima vlasti u Bosni i Hercegovini.

Iako je ukupan broj prijava i poziva smanjen u odnosu na prethodnu godinu, to ne znači da je došlo do smanjenja korupcije, već prije svega odražava složene političke i finansijske okolnosti u kojima djeluju i građani i organizacije civilnog društva.